ATK:n

Tieto-Sanomat

TIETOKONEYHDISTYS RY:n TIEDOTUSLEHTI • N:o 3 / 1970

Tietokoneyhdistyksen alue- ja alakerhojen toiminta-kertomukset vuodelta 1969

Kerhojen vuosikertomukset on tarkoitus julkaista ATK:n Tieto-Sanomien tämän kevään numeroissa (3. ja 4.). Tällä kertaa vuorossa ovat: Imatran ATK-kilta, Pirkanmaan Tietokonekerho ja Käyttöjärjestelmäkerho.

IMATRAN ATK-KILTA

Jäsenistö

Vuoden alkaessa oli Killan jäsenmäärä 46 henkilöä. Vuoden aikana on myönnetty ero 8 henkilölle ja uusia jäseniä on samana aikana kutsttu 18, joten vuoden päättyessä oli jäsenmäärä 56 henkilöä.

Toimihenkilöt

Vuosikokouksen valitsemina toimihenkilöinä olivat v. 1969 aikana, Pertti Poduschkin (puheenjohtaja), Elli Mäkynen, Niilo Kaasinen ja Sakari Tossavainen (sihteeri-rahastonhoitaja). Tilintarkastajiksi valittiin Pentti Hanninen ja Matti Lecklin.

Tietokoneyhdistys

Kuluvan vuoden aikana on toiminta tällä rintamalla ollut melko mainittavaa. Saimme toimintamme tukemiseksi 400 mk kerhomäärärahaa, josta asiasta Tietokoneyhdistys on nyt tehnyt jokavuotisen tradition, jonka lisäksi kerhot vielä voivat anoa rahaa erillisestä projektirahastosta perusteltuihin projekteihinsa.

Tietokoneyhdistys on myös vuoden aikana ahertanut melkoisesti uuden organisaatio-, toiminta-, tavoite- ja päämäärä-kysymysten parissa. Asiasta annoimme yhdistykselle pyydetyn lausunnon, jossa asetuimme periaatteessa myönteiselle kannalle, kuitenkin painottaen jo olemassa olevien kiltojen ja kerhojen suurempaa huomioonottamista. Kiltaamme edusti Tietokoneyhdistyksen kevätkokouksessa Turussa 19. 5. 69 puheenjohtaja Pertti Poduschkin. Syyskokouksen kutsun saimme niin myöhään, että emme voineet sinne lähettää edustajaa.

Koulutustoiminta

Vuoden aikana on Kilta välittänyt esitelmöitsijät kahteen Kaakkois-Suomen Ekonomien luentotilaisuuteen. Killan omalle henkilöstölle on järjestetty useita luentoja.

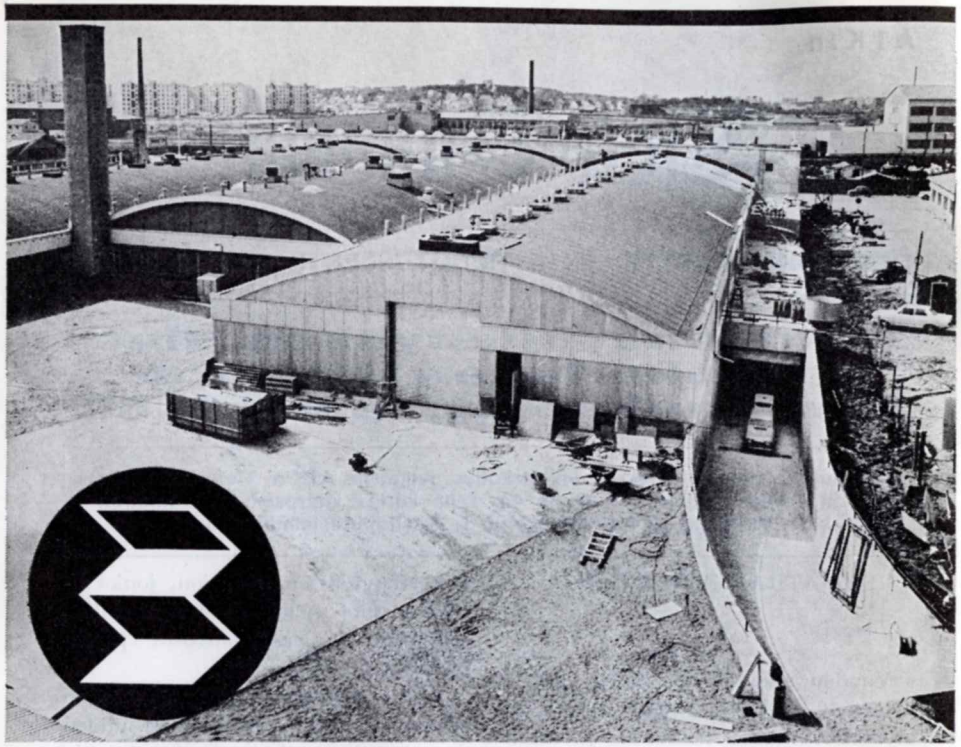

Viittä vaille avajaisia

Ei mitään suurta juhlaa. Pelkkä tyytyväinen huokaus. Kaikki on valmista, ja tilaa paljon paljon lisää, kokonaista 7000 neliömetriä. Maan suurin tietokonelomakkeiden valmistaja on päässyt erääseen tavoitteeseensa. Ja aina löytyy uusia. Joko Te tunnette meidän palvelutapamme, korkean laadun ja taloudellisuuden? Yhteisistä tavoitteista me pidämme kaikkein eniten.

POLYTYPOS

MAAN SUURIN TIETOKONELOMAKEPAINO

TURKU, Kauppiaskatu 5. Puh. 333 600 — HELSINKI, Simonkatu 12 B. Puh. 647 001 — TAMPERE, Kuninkaankatu 24. Puh. 25 040

22.1. 69 Vuosikokouksen päätteeksi maist. Erkki Ruotsi piti esitelmän Rautatehtaan valvontakeskuksen toiminnasta.

24.3. 69 Konsultti M. Rantapuu (Finnsystems) alusti keskustelun aiheesta »ATK-henkilökunnan koulutustilanne».

13.5. 69 Myyntipäällikkö Raimo Weide (Oy Paragon Ab) esitelmöi tietojenkäsittelyn apuvälineistä.

23.10.69 Kuuntelimme ekon. R. Härkösen esityksen Nuorkauppakamariasiasta kansainvälisellä ja paikallisella tasolla.

Opintomatkat ym.

18—21.4.69 teki 14 kiltalaista ja killan ystävää antoisan laivamatkan Tukholmaan tutustuen kaupungin liike- ja yöelämään.

21.11.69 kävi lähes 40 kiltalaista tutustumassa Tietotehdas Oy:n uudenaikaisiin laitoksiin.

Vuoden aikana on työ sitonut kiltalaisia niin kovasti, että ruumiinkulttuurin harjoitus jäi yhteen jalkapallo-otteluun ja saunailtaan, joista em. esiintyi E-G tahdinnäyttäjänä.

Talous

Varat toimintaan on saatu Tietokoneyhdistyksestä, jäsenmaksuista, luennoinnista ja korkotuotoista.

PIRKANMAAN TIETOKONEKERHO

Vuosikokous

Pirkanmaan Tietokonekerho ry:n vuosikokous pidettiin 24. 2. 69. Kokouksen puheenjohtajana toimi laskentapäällikkö Ensio Näriäinen ja sihteerinä ekonomi O. Toivola. Kokouksessa oli 40 osanottajaa.

Johtokunta

Johtokunnasta erosivat herrat Kurki-Suonio ja Äijälä. Uuteen johtokuntaan valittiin herrat Ryhänen (pj.), Toivola (varap.), Korpiharju (siht.), Seliverstov (rahastonhoitaja), Kaartoluoma ja Heljo (varajäsen).

Johtokunta on vuoden aikana kokoontunut kahdeksan kertaa.

Jäsenmäärä

Kerhon jäsenmäärä oli vuoden 1969 lopussa 100.

Kurssi- ja koulutustoiminta

Perinteellinen *Tampereen ATK-päivä* järjestettiin 6.5.69 Tampereen Kauppasurassa. Päivät muodostuivät niin sisällöltään kuin taloudelliselta tulokseltaankin menestykseksi Pirkanmaan Tietokonekerholle. Osanottajia oli noin 90. Johtokunnan valitsemaan järjestelytoimikuntaan kuuluivat O. Laine, DI Kutvonen, DE Seliverstov, DE Wenneström ja DI Ryhänen.

Vuoden aikana suoritettiin *kaksi tutustumiskäyntiä. Ensimmäinen näistä suuntautui Lokomo Oy:lle, toinen Tampereen Akvaario-Planetaarioon.* Jälkimmäinen vierailu oli johtokunnan perustaman ohjelmatoimikunnan järjestämä. Ohjelmatoimikuntaan ovat kuuluneet herrat Vikgran (pj.), Wenneström ja Majanen.

Onnistunee »Akvaario-Planetaario»-illan ohella ohjelmatoimikunta on järjestänyt *saunaillan* ja oli suunnitellun

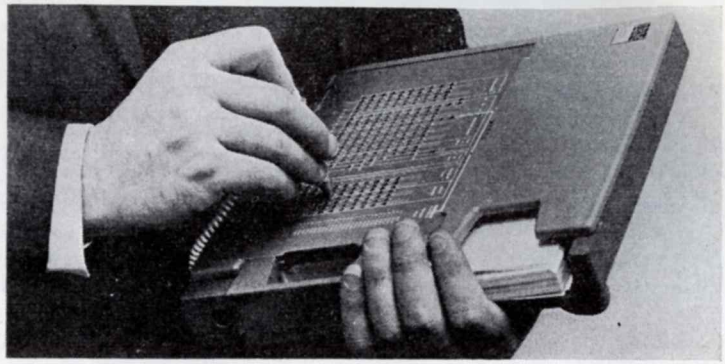

Lävistäkää tiedot tapahtumahetkellä;

rekisteröintilaitteen koko ei ole esteenä

Sillä se on kevyt, kannettava laite, jonka kuljetatte salkussanne tai pienemmän pistätte vaikka taskuunne. Metallikynällä lävistätte tiedot reikäkortteihin, jotka ovat heti valmiit tietokonekäsittelyä varten.

Monet sovellutukset

Vain rei'itystason (reikäkortin) päällä olevaa peitekorttia vaihtamalla voitte käyttää tätä rekisteröintilaitetta mitä erilaisimpiin tietojenkäsittelytehtäviin, kuten

- erilaiset inventaarit
- mittarien lukemiset
- haastattelut
- kilpailut
- markkinatutkimukset
- kuljetuskirjanpito
- laadun tarkkailu
- tuotannon raportointi
- palkkalaskenta
- metsäkirjanpito
- vaalilaskenta

Rekisteröintilaitteen avulla tietojen tallennus on yksinkertainen, paikan päällä tapahtuva, nopea ja mekaaninen toimenpide.

Lukuisat edut

Verratkaa tietojen rekisteröintilaitetta muihin tallennusmenetelmiin; todetkaa sen edut — esimerkiksi

- tieto lävistetään jo sen alkulähteellä tietokoneelle käsiteltävään muotoon
- lävistysosaston työrasitus tasoittuu kun mm:
- tarkistuslävistysvaihe jää pois; siitä huolimatta:
- tiedon rekisteröinti on virheettömämpää kuin suorittamalla työ lävistysosastolla erilaisista papereista
- lävistysvastuu siirtyy kentälle
- kaikki kerätyt tiedot ovat vakiokoossa
- tietojenkäsittelytoiminta on taloudellisempaa
- tiedon kiertojakso lyhenee

Viimeksi mainittu etu on jo yksin varsin oleellinen; onhan kyse yhdestä automaattisen tietojenkäsittelyn perimmäisestä tavoitteesta: tietojenkäsittelyn kaikinpuolisesta nopeuttamisesta.

Soittakaa numeroon
600 211/378 tai 311.
Kerromme Teille lisää.

SUOMEN IBM

Imatran vierailun takana. Tämä kaatui halukkaiden osanottajien vähäiseen määrään.

Loppuvuodesta järjestettiin koulutustoimikunnan toimesta kolmen illan *luentosarja operaatioanalyysistä* ja sen soveltamisesta. Koulutustomikuntaan ovat kuuluneet herrat Näriäinen (pj.), Järvinen, Korkala ja Neuvonen. Luennoilla oli 30—60 osanottajaa.

Jäsenmaksu

Jäsenmaksu on säilytetty kolmena markkana.

Muu toiminta

Johtokunta on käsitellyt Tietokonekerho ry:n sääntöluonnosehdotustaja asettunut kannattamaan sitä. Pirkanmaan Tietokonekerho ry:n säännöt on jaettu jäsenistölle.

KÄYTTÖJÄRJESTELMÄKERHO

Yleistä

Käyttöjärjestelmäkerho on pyrkinyt vuoden aikana

— täsmentämään ja aktivoimaan toimintaansa
— aktivoimaan ei-IBM käyttäjiä osallistumaan kerhon toimintaan
— täydentämään jäsenistön ammattitietoutta esitelmin ja kurssein
— kartoittamaan jäsenistön lähiaikoina tarvitsemaa ammattitietoutta sekä
— lisäämään yhteistyötä eri yritysten käyttöjärjestelmäasiantuntijoiden kesken.

Tässä mielessä kerho on järjestänyt kokouksia esitelmineen, kursseja, kyselyjä sekä perustanut työryhmiä.

Jäsenistö ja johtokunta

Jäseniä oli vuoden 1969 toimintakauden lopussa 119 henkilöä.

Johtokuntaan valittiin toimintakauden alussa

H. Räikkönen	(pj.)	TT
T. Soini	(varapj.)	KELA
M. Tammisto	(jäsen)	Eläke Varma
T. Kotovirta	(varaj.)	VTKK
R. Pirttilä	(siht.)	TT
A. Ratschinskij	(rahastonhoit.)	KELA

Säännöt

Toimintakauden aikana johtokunta on täsmentänyt kerhon sääntöjä. Uusitut säännöt hyväksyttiin kerhokokouksessa 29. 10. 69 ja lähetettiin lopullisesti hyväksyttäväksi yhdistyksen hallitukselle. Yhdistyksen sihteerin ilmoituksen mukaan uusitut säännöt on hyväksytty.

Sääntöjen uusimiseen johtaneet syyt olivat

— kerhon kokouksen laillisuuden toteamisen epämääräisyys (jäsenkysymys)
— johtokunnan kokoonpanon laajentaminen ja täsmentäminen
— kielioppi- ja kirjoitusvirheiden korjaus.

Talousarvio

Kerholle laadittiin toimintakaudeksi 1969 talousarvio, joka päätyi loppusummaan 8 900 mk. Yhdistyksen hallitus hyväksyi 4 200 mk, josta kurssitoiminnalla oletettiin katettavaksi 3 000 mk. Kurssitoiminnan tuotto oli 4.315,50 mk. Kun kurssien valmistelukustannuksiin varattua osuutta (1 500 mk) ei käytetty kokonaan osan kurssisuunnitelmista kariuduttua

ths nauhat

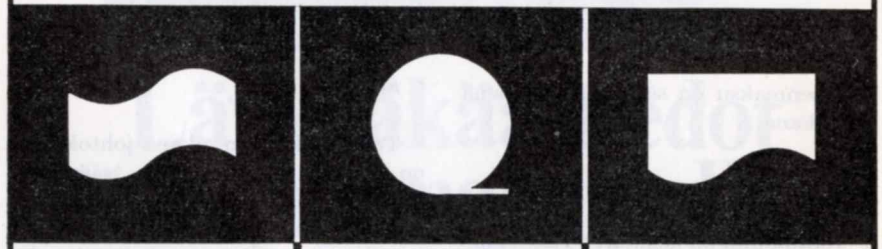

THS PERFOTAPE REIKÄNAUHAT

Laatu ECMA-standardin mukainen.

Antistaat - käsiteltyjä

Värit: vihreä
punainen
keltainen
sininen
luonnon-värinen

5-, 6-, 7- ja 8-kanavaisina.

AUDEV MAG-NEETTINAUHAT

2400′/800 BPI
2400′/1600 ,,
1200′/800 BPI
1200′/1600 ,,
600′/800 BPI
600′/1600 ,,
200′/800 BPI
200′/1600 ,,

Suomalaisten ATK-miesten testaamia ja hyväksymiä.

THS VÄRINAUHAT

Pitkäikäinen "HOPEANAUHA" 1403:een.

Ei tahraa.
Ei veny.

Kestää pitkään.
Kestää tasaisesti.

THS-tuotteet testattua laatua.

OY THS TIETOKONETARVIKE AB
Vattuniemenkatu 11, Helsinki 21, puh. 670 686, 670 677

sekä kun kahden työryhmän työ osittain siirtyi kaudelle 1970 toteutui vuoden 1969 talousarvio ylijäämäisenä (4 200:— — 3 070:—).

Kokoukset

Kerhon kokouksia pidettiin neljä. Kokouksissa oli yhteensä 237 osanottajaa.

Esitelmät

Kerhon kokouksissa pidettiin esitelmät seuraavista aiheista:

14.2. 69 GE-400 levykäyttöjärjestelmät maist. Snäll (Nokia), paikka IBM

2.5.69 Data-Saab D22 käyttöjärjestelmä maist. Malinen (Data-Saab), paikka KELA

29.10.69 GE:n time-sharing järjestelmät maist. Torvinen (Nokia), paikka TT

19.12.69 Data Entry-järjestelmä dipl. ins. Lallukka (IBM) ja Näyttölaitesovellutukset maist. E. Marttila (PSP), paikka PSP

Lisäksi kokouksissa on kuultu kuulumisia eri käyttöjärjestelmistä ja keskusteltu esitelmien pohjalta. Kokouksessa 29. 10. 69 toimi assistentti Pekka Perttula (TKK) keskustelun aktivoijana (vastaväittäjänä).

Kyselyt

Käytössä olevan laitteiston ja siihen liittyvän ohjelmiston kartoittamiseksi toimeenpantiin 2 kyselyä, joista ensimmäisen (DOS-kysely) tulokset julkaistiin Tieto-Sanomissa. Toiseen kyselyyn (Ei-IBM käyttäjät) saatiin vain 4 vastausta, joten yhteenveto katsottiin tarpeettomaksi.

Kurssit

Käyttöjärjestelmäkerhon toimesta järjestettiin »Makrokielikurssi» (IBM/360-ass) 7.10.—8.10.69 ja runsaan osanoton vuoksi toistamiseen 9.10.—10.10.69. Opettajina toimivat A. Kahila ja M. Tammisto. Osanottajia oli 54 kpl. Kurssien puhdas tuotto oli mk 4.315,50:—.

Käyttöjärjestelmäkerhon pyynnöstä järjesti IBM 1.12.—.12.69 MFT Job Management seminaarin, jossa oli 25 osanottajaa.

Työryhmät

Vuoden aikana on pantu alulle seuraavien työryhmien toiminta

— kaukosiirtolaitteet, vetäjä dipl. ins. J. Salonoja
— yhteenveto käyttöjärjestelmistä, vetäjänä R. Pirttila

Lisäksi kutakin pidettyä kurssia on ennakolta valmisteltu vastaavan työryhmän piirissä.

Molempien edellä mainittujen työryhmien työ on pohjatyötä kaukosiirto- ja osituskäyttö-käyttöjärjestelmien kartoitus- ja informointityölle.

Käyttöjärjestelmäsanasto

Vuoden aikana painettiin ja jaettiin IBM:n toimesta käyttöjärjestelmäkerhon vuoden 1968 aikana laatima käyttöjärjestelmäsanasto.

Yhdistyksen toimisto on kesälomien vuoksi suljettuna 15. 6. 70—14. 8. 70 välisen ajan.

Olavi Lindegren

Akateemikko Dorodnicyn esitelmöi tietojenkäsittelystä Neuvostoliitossa

Akateemikko Dorodnicyn, joka on mm. IFIP:in presidentti ja Neuvostoliiton Tiedeakatemian tietojenkäsittelykeskuksen johtaja, esitelmöi Tietokoneyhdistyksen järjestämässä lounastilaisuudessa 7.4.70 Tekniska Föreningen:in ravintolassa Helsingissä

Esitelmässään akateemikko Dorodnicyn ensin kertoi tietojenkäsittelyn historiasta maassaan. Tietokoneiden käyttö oli aluksi hyvinkin pitkään yksinomaan tiedemiesten lähinnä matemaatikkojen, fyysikkojen, kemistien ja insinöörien käyttämä apuväline. Ensimmäinen tietokone rakennettiin vuonna 1951 ja kokeiluvälineenä sen käytöstä vain 20 % oli tehokasta toimintaa loput 80 % kului koneen vikojen korjaamiseen ja huoltoon.

Ensimmäisen koneen rakentamisesta lähtien pääpaino tietokonesuunnittelussa oli keskusyksikön nopeuden ja luotettavuuden kehittämisessä ja koska ne etupäässä suunniteltiin tieteelliseen käyttöön, ei periferiakaluston kehittämiseen uhrattu paljoakaan resursseja.

Tietokoneiden käyttäjistä ja tietokonealan kouluttajista akateemikko Dorodnicyn mainitsi lisäksi, että viime vuoteen asti kaikki tietokoneopetus oli pääasiassa keskitetty yliopistojen matematiikan laitoksiin. Viime vuodesta lähtien on kuitenkin ollut toiminnassa omat datalogian laitoksensa, missä opetus on keskittynyt pääasiassa neljään pääryhmään:

— software-opetus ja tutkimus
— päätöksenteko oppi
— suurten integroitujen systeemien suunnittelu
— matemaattiset ja tieteelliset probleemat

Nykyisestä tilanteesta esitelmöijä totesi, että tietokoneiden käyttö on voimakkaasti yleistymässä kaikilla aloilla »kaikki haluavat nykyisin käyttää tietokoneita».

Tietokonetekniikasta akateemikko Dorodnicyn mainitsi, että heidän kaksi yleisimmin hallinnollisissa tehtävissä käyttämäänsä merkkisarjaa URAL ja MINSK ovat tyypiltään toisen sukupolven tietokoneita moniajo ja satelliittikonemahdollisuuksin. Yleisin ohjelmointikieli on ALGOL ja siitä hallinnollisiin tehtäviin kehitetty muunnos ALGEC ja niitä opetetaan nykyisin jo kouluissa.

Eräässä uusimmista koneista BESM-6 on kokeiltu mm. PL/1-kieltä.

Esitelmän jälkeen akateemikko Dorodnicynille esitettiin joukko kysymyksiä. Seuraavassa lyhyet kommentit esille tulleista kysymyksistä ja vastauksista.

Standardoinnista lähinnä syöttö/tulostus-laitteiden osalta Neuvostoliitossa on hiljattain päätetty noudattaa ISO:n standardeja. Erityisesti oli esillä magneettinauhat, joissa aikaisempi käyttö oli ollut kirjavaa: erilaisia 0,5—1,0 tuuman nauhoja oli ollut käytössä. Nykyisin käytetään pääasiassa 0,5 tuumaista magneettinauhaa.

Kysymykseen suurien rekisterien

**Ensimmäinen CFP*)
ATK-jatkolomakkeiden
automaattinen kopiointijärjestelmä
tarjoutuu palvelukseenne
Kopiopalvelussa**

*) CFP = Rank Xerox Computer Forms Printer

CFP kopioi kulloinkin tarvittavan määrän (1—150 kpl) lajiteltuja selkeälukuisia A4-vakiokokoja huokeille paperilaaduille. Lomakepainatus kopioinnin yhteydessä mahdollinen.

Laskelmien mukaan toimintavalmis kesäkuun puolen välin tienoilla.

ATK + kopiopalvelu oy = A4

Vattuniemenkatu 7 ja 9 — Hki 21 — Vaihde 67 35 11 — Kaisaniemenkatu 2 b II k. — Hki 10

Nokia tarjoaa uusia palvelumuotoja:

GE 600-järjestelmä tuntee tietokoneen kaikki kolme käyttömuotoa

jokin näistä antaa parhaan ratkaisun Teidänkin ongelmaanne

1. Laskentakeskuskäyttö

Tämä on Teille edullista. Teidän ei tarvitse sijoittaa koneisiin, henkilökuntaan eikä tiloihin. Maksatte vain siitä, mitä teetätte. Saatte tulokset odottaessa, koska GE-600 pystyy suorittamaan usean eri asiakkaan tehtäviä samanaikaisesti. Tehtävillänne ei ole rajoituksia: laaja ohjelmakirjasto sekä Nokian voimavarat suunnittelussa ja ohjelmoinnissa ovat käytettävissänne.

2. Etäiskäyttö

Yrityksenne voi sijaita missä päin Suomea tahansa. Päätetietokonetta – terminaalia – käyttäen olette puhelinyhteydessä GE-600:aan. Olette täysin riippumaton kuljetuksista. Toimitusajat ovat nopeat – tietokoneaikaa ei tarvitse jonottaa. Tiedot tulevat sieltä, missä ne syntyvät ja lähtevät sinne missä niitä tarvitaan. Nopeasti.

3. Osituskäyttö (Time Sharing)

Tämä on uutta ja käyttäjäläheisintä tietokonepalvelua. Tarvitsette vain puhelimen ja huokean kirjoitinpäätteen. GE-600 on heti käytettävissänne – saatte tiedot saman tien. Osituskäyttö soveltuu osana myös laajempaan tietojenkäsittelyjärjestelmään. GE-600 palvelee kymmeniä osituskäyttäjiä samanaikaisesti. Olette riippumaton paikasta ja ajasta.

Olipa yrityksenne suuri tai pieni, jokin näistä antaa parhaan ratkaisun Teidän ongelmaanne.

Valmissovellutukset

Laskentakeskuksellamme on valmiita sovellutuksia kaikille elinkeinoelämän aloille, kuten varastonvalvontasovellutukset (mm. SIMCON ja AIMS), tuotantosuunnittelu- ja materiaalitarpeen laskentaan liittyvät sovellutukset (GEPEXS, GEIMS, jne.). Laskutus, myyntitilastointi, kustannusraportointi, kirjanpito ym. sovellutuksia on useita eri versioita sekä lisäksi laaja teknis-tieteellinen ohjelmakirjasto.

Kolmiulotteista tietojenkäsittelyä

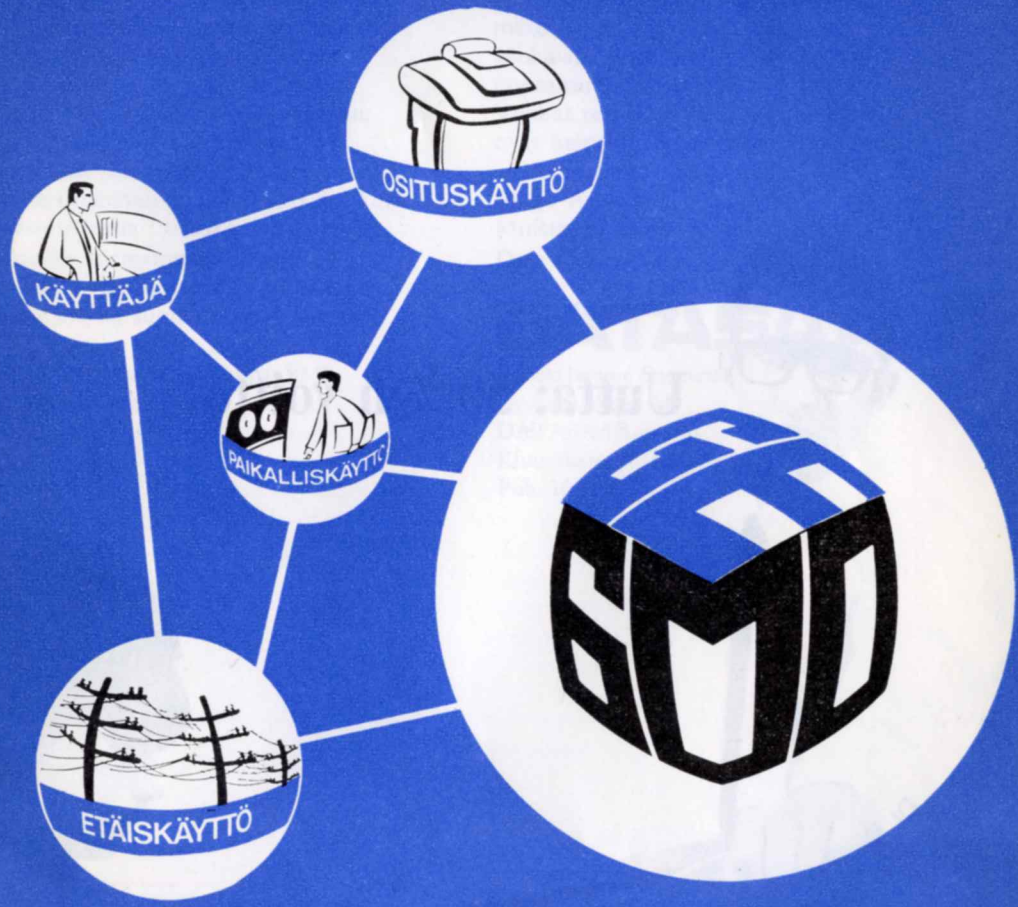

Harkitkaa kolmasti. Kolme vaihtoehtoa on varmasti parempi kuin yksi tai kaksi.

OY NOKIA AB
ELEKTRONIIKKA

Postilokero 10780, Helsinki 10, puhelin 61 991

Uutta: 50 %:n voitto!

Aika on rahaa.
Kallisarvoista aikaa säästätte Mohawk Data Recorderin avulla.
Jopa 50 % riippuen toimialasta.
Mohawkin avulla Te yksinkertaisesti sivuutatte tuon kaiken ostamisen, varastoinnin ja lävistämisen, joka liittyy reikäkortteihin ja -nauhoihin.
Ja magneettinauhalle siirron.
Sen sijaan selviydytte yksinomaan magneettinauhan avulla koko matkan perustositteesta tietokonekäsittelyyn.
Ja saatte varmemmat tulokset.
Mohawkin kirjoittama ja tarkistama nauha kelpaa suoraan input-nauhaksi käsittelyyn.
Säästätte siis aikaa — jopa 50 %.
Ja tilaa. Ja rahaa.

Paremmin tuskin enää voisi olla, näin saattaisi luulla. Mutta Mohawk tarjoaa vielä paljon enemmän.
Mohawk työskentelee lähes äänettömästi.
Mohawk työskentelee 6—7 kertaa nopeammin sisäänluvussa.
Vanhat reikäkorttinne ja -nauhanne ovat helposti siirrettävissä magneettinauhalle Mohawkin avulla.
50 %. Ajatelkaa sitä.
Muistakaa lisäksi se palvelu, jonka vain Datasaab tarjoaa.

DATASAAB

Edustajamme Suomessa:
Oy Scan-Auto Ab
DATASAAB-osasto
Kluuvikatu 3, Helsinki 10
Puh. 10 117

olemassaolosta ja käsittelystä akateemikko Dorodnicyn vastasi, että mm. väestörekisteri ylläpidetään Moskovassa sijaitsevassa Tilastollisessa pääkeskuksessa, mihin alueelliset keskukset välittävät informaation.

Kaukosiirtokäytöstä todettiin sen olevan yleistymässä.

Tietokonekantaa koskevaan kysymykseen akateemikko Dorodnicyn totesi olevan melko mahdotonta antaa tarkkaa vastausta, mutta eräänlaisina arviolukuina hän mainitsi, että koko maassa tietokoneita saattaa olla jonkun verran yli 5 000, joista noin puolet siviilikäytössä.

ATK-henkilökunta tuntui yhtä vaikealta arviotehtävältä. Noin 100.000 ohjelmoijaa ja noin 2.500 softwareasiantuntijaa kuului arvio.

Tiedusteluun onko Neuvostoliitossa sellaista tietokonealan yhdistystä kuten esim. Suomessa Tietokoneyhdistys, esitelmöijä vastasi, että N-liitossa ei täysin vastaavaa yhdistystä ole. Alan yhdistykset ovat syntyneet esim. paikallisten tarpeiden mukaan ja lisäksi eri tietokonemerkkien käyttäjät ovat perustaneet omat yhdistyksensä. Tiedeakatemia ja lukuisat eri alojen »komissiot» voidaan myös mainita tässä yhteydessä.

Tiedusteluun reikänauhan ja reikäkortin suositummuudesta saatiin vastaukseksi, että reikäkortti on huomattavasti enemmän käytössä kuin reikänauha.

Systeeminsuunnittelijan ja ohjelmoijan tehtäväeroista saatiin kuulla, että ohjelmoijaksi voidaan periaatteessa katsoa jokainen insinöörikoulutuksen saanut henkilö vaikka hän ei olisikaan puhtaasti ATK-tehtävissä. Systeeminsuunnittelijan tuli akateemikko Doronicyn mielestä jo olla »huomattavasti syvemmin perillä tietokoneista ja niiden toiminnasta».

Tilaisuuden päätteeksi Tietokoneyhdistyksen puheenjohtaja fil.maist. Jussi Tuori esitti akateemikko Dorodnicynille kiitokset erittäin mielenkiintoisesta esitelmästä ja toivoi, että tämä tilaisuus voisi olla alkuna laajemmalle yhteistyölle Suomen ja Neuvostoliiton välillä ATK-alalla.

JÄSENISTÖN UUTISIA

ATK-INSTITUUTTI SAI REHTORIN

ATK-instituutin Kannatusyhdistyksen johtokunta on valinnut perustettavan ATK-instituutin rehtoriksi 1.8.1970 alkaen valtiot.tri Miikka Jahnukaisen.

Tohtori Jahnukainen on aikaisemmin toiminut systeeminsuunnittelutehtävissä Helsingin kaupungin tietojenkäsittelykeskuksessa, toimistopäällikkönä Valtion tietokonekeskuksessa sekä tietojenkäsittelyopin opettajana Tampereen Yliopistossa, vuodesta 1967 vt. apulaisprofessorina.

PIRKANMAAN TIETOKONEKERHON VUOSIKOKOUS

Pirkanmaan tietokonekerhon vuosikokous pidettiin 18.2.1970 Tampereen keskussairaalan tiloissa. Kokous alkoi tutustumisella keskussairaalaan ja sen ATK-toimintaan ylilääkäri P. Grönroosin johdolla. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin laskentakeskuksen päällikkö Ensio Näriäinen ja sihteeriksi maisteri Kyösti Korpiharju.

Kokous hyväksyi toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 1969 sekä myönsi johtokunnalle tili- ja vastuuvapauden. Samoin hyväksyttiin vuoden 1970 toimintasuunnitelma, jossa pääpaino on kursseilla, vierailuilla ja kerhoilloilla.

Suoritetussa johtokunnan vaalissa tulivat valituiksi seuraavat:

Heljo Kalle, osastopäällikkö, PMK (puheenjohtaja) Jahnukainen Miikka, valtiot. lis., Tampereen yliopisto Neuvonen Esko, dipl. ins., Valtion tietokonekeskus Nyström Rainer, dipl. ins., Oy Finlayson-Forssa Ab Sarso Pekka, myyntineuvottelija, Oy Nokia Ab Elektroniikka sekä varajäseneksi Kaartoluoma Veikko, suunnittelupäällikkö, Oy Säteri Ab

Kokouksen lopussa piti olla Tietokoneyhdistys ry:n selostus sääntöuudistuksista, mutta yhdistyksen edustajan peruutettua matkansa informoi suunnittelupäällikkö Kaartoluoma lyhyesti kerholaisia ko asiasta.

OSITUSKÄYTTÖKESKUS HELSINKIIN

Suomen IBM on avannut timesharing eli osituskäyttökeskuksen, jonka keskusyksikkönä toimiva tietokone on Helsingissä. Keskuksen avaamisen yhteydessä otettiin käyttöön uusi ohjelmointikieli APL (= Advanced Programming Language), joka on erittäin helppo oppia. Sen tehokas käyttö on mahdollista yhtä hyvin monimutkaisiin laskutehtäviin perehtyneelle ja niitä tarvitsevalle matemaatikolle kuin tavallista pöytälaskukonetta käyttämään tottuneelle henkilöllekin.

Tietokone on asennettu yhtiön tietokonekeskukseen Helsinkiin. Asiakkaan luona on vain hieman tavallista kirjoituskonetta suurempi etäispääte ja tavallinen puhelin. Niiden avulla hän on yhteydessä suurella keskusmuistilla varustettuun tietokoneeseen IBM Systeemiin/360, malliin 40 ja voi käyttää sitä »kuin omaansa». Osituskäyttö antaa mahdollisuuden useasta eri pisteestä tapahtuvaan samanaikaiseen käyttöön. Koodiavain taas puolestaan takaa, etteivät asiakkaan tiedot ole kenenkään muun kuin juuri hänen omassa käytössään.

Uutena palvelumuotona yhtiö tarjoaa mahdollisuuden käyttää tietokonekeskukseensa asennettua etäispäätettä 2741 vaikkapa visaisten kotitehtävien suorittamiseen. Laskutus kaikesta keskusyksikön käytöstä tapahtuu todellisen käyttöajan perusteella, ja on käyttäjälleen erittäin edullinen.

Lehdistölle ja kutsuvieraille tarkoitetussa avajaistilaisuudessa Suomen IBM:n toimitusjohtaja, kauppaneuvos Bengt Grönholm lausui vieraat tervetulleeksi. Kaupallinen johtaja Asko Kousa esitteli uuden järjestelmän ja osituskäyttökeskuksen avauksen suoritti yhtiön johtokunnan varapuheenjohtaja Einar Dickman.

Teknisiä tietoja

IBM Systeemi/360, malli 40 H
keskusmuisti 256 K (lK=1024 tavua)
Monipuoliseen, nopeaan periferialaitteistoon kuuluu:
magneettinauhoja, IBM 2401, nopeus 60.000 tavua/s
levymuisteja, IBM 2311, nopeus 156.000 tavua/s, talletuskapasiteetti

Silti hän kirjoittaa kerralla
jopa 15 jäljennöstä.

Teräviä, siistejä jäljennöksiä. Laskut ja lähetteet ja työmääräykset – kaikki yhdellä kertaa.

Paragonin lomakkeilla myös Te saatte siistejä ja teräviä jäljennöksiä, olipa kirjoitusvälineenne sitten kynä, kirjoituskone tai rivikirjoitin.

Ja olipa lomake hiilipaperilla varustettu tietolomake tai kantasarja tai kokonaan ilman hiilipaperia jäljentävä lomake.

Ja olivatpa tarvitsemanne lomakkeet millaisia tahansa – kysykää niitä Paragonilta. Sillä Paragonin lomakkeilla saatte enemmän jäljennöksiä. Ja siistimpiä ja terävämpiä jäljennöksiä.

Kuitenkaan Teidän ei tarvitse olla monistaja.

Paragonin lomakkeet – tehokkaan toiminnan välineet.

Hiilipaperilla varustetut lomakkeet

HOOK-LOCK -tai
PARAFLEX-
kiinnitteiset tietokoneisiin
SPEEDISET
kirjoituskoneisiin tai käsin täyttöön

Ilman hiilipaperia jäljentävät lomakkeet

joka käyttöön
HI-SPEED
jäljentää mille paperille tahansa
KCC
parittain jäljentävä paperi, joka antaa useimmat jäljennökset
3M ACTION-paperi
sopii käytettäväksi myös ilman värinauhaa
NCR
parittain jäljentävä »pankkisiirrossa» tuttu paperi
PARAMASTER
monistava tietolomake on painokoneessa esipainettu ja printattu lomake, iota voitte käyttää konttorioffsetin painolevynä.

Ottakaa yhteys
Mannerheimintie 40, Helsinki 10,
Puh. 440 451

PARAGON

7,25 milj. tavua
rivikirjoitin, IBM 1403, nopeus 1.100 riviä/min
kortinluku- ja lävistyslaite, malli 2540, lukunopeus 1.000 korttia/min.
lävistysnopeus 300 korttia/min.
piirturi, malli 1627

Etäispäätteet ovat mallia 2741 tai 1050, joista edellinen on kirjoituskonetyyppinen pääte ja jälkimmäiseen on mahdollisuus liittää myös reikänauhan luku- ja lävistyslaitteet. Siirtonopeus on 14,8 merkkiä/s.

ATK-KIRJALLISUUDEN ARVOSTELURENGASTA PERUSTETAAN

Tarkoituksena on, että ATK:n Tieto-Sanomissa voitaisiin esittää lyhyitä referaatteja uusista ATK-alan julkaisuista.

Arvostelurenkaaseen kuuluville tarjoutuisi myös mahdollisuus arvostella ja/tai suositella ATK-alan uusia teoksia eri kustantajille suomennettaviksi. Palkkioiden suuruus on vielä avoin kysymys.

Asiasta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteys: fil. lis. Lauri Fontell, Helsingin Yliopiston tietojenkäsittelyopin laitos Töölönkatu 11, H:ki 26, puh. 440 703, joka myös antaa tarvittavia lisätietoja.

TUNNUSTUSPALKKIOT VUODELTA 1969

Tietokoneyhdistyksen julkaisutoimikunta on jakanut tunnustuksena ATK:n Tieto-Sanomissa julkaistuista artikkeleista seuraavat palkkiot:

Juhani Äijälä, Valtion tietokonekeskus: 350,—. Pekka Perttula, Teknillinen Korkeakoulu: 200,—. Matti Huovila, Oy Tietokonepalvelu Ab: 200,—.

YHDISTYKSEN KEVÄTKOKOUS

pidettiin Porissa 11.5.1970 Porin Teknillisessä oppilaitoksessa.

Kokoukseen, missä puheenjohtajana toimi kokouksen avaaja fil.maist. Jussi Tuori, osallistui n. 150 henkilöä.

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja tiedotti yhdistyksen toiminnasta seuraavaa:

- Yhdistyksen organisaatio- ja sääntöasian eteenpäinviemiseksi perustetaan työryhmä, johon tulee kuulumaan sekä aluekerhojen, yhdistyksen hallituksen että yritysjäsenten edustajia. Ko. työryhmän on määrä suorittaa tehtävänsä valmiiksi syyskuun loppuun mennessä.
- Julkisen sanan ATK-päivät järjestetään 22—23.5.1970 Säästöpankkiopistolla Espoossa. Päiville osallistuu yli kymmenen sanomalehden edustajaa sekä radion ja TV:n edustajat.
- NordDATA-70 pidetään Kööpenhaminassa 26—28.8. 1970.
- Yhdistyksen ja Academy of Sciences of USSR:n välinen yhteistyö lähtenee liikkeelle vuoden 1971 alussa. Tähän mennessä on käyty neuvotteluja yhteistyömuodoista.
- Yhteispohjoismaista toimintaa pyritään tehostamaan NDU:n puitteissa. Asiaa on käsitelty jo muutamissa kokouksissa ja uudet säännöt tulevat käsittelyyn vielä kevään aikana.
- Tietokoneyhdistystä koskeva esite saatetaan painokuntoon tämän kevään aikana. Esitteen laatimisesta vastaa yhdistyksen julkinen toimikunta.

Kokouksen virallisen osan päätyttyä kuultiin kokouskutsussa mainitut esitykset. Yhteiseen päivällistilaisuuteen osallistui noin 100 henkilöä.

MUUTOKSIA JÄSENLUETTELOON

Lisäykset:

Liikejäsenet: Suomen Sähkölaitosyhdistys ry, Oy Nixdorf Computer Ab, Oy Siljavarustamo, Insinööritoimisto Viatek, Tehdaspuu Oy, Berner Oy.

a-jäsenet:Leino Kalevi, tekn.tri., Suomen Sähkölaitosyhdistys ry.; Santala Emil, johtaja, Oy Nixdorf Computer Ab; Sjöholm Ralf, ekon., Oy Siljavarustamo; Tuori Tapani, dipl. ins. Insinööritoimisto Viatek; Myllyrinne Vilho, ATK-pääll., Tehdaspuu Oy; Sumanen Pauli, ATK-pääll. Berner Oy.

b-jäsenet: Kaltio Seppo, dipl.ins., Laurila Timo, ekon. Suomen Sähkölaitosyhdistys ry.; Antikainen Paavo, tuotannon joht,. Oy Nixdorf Computer Ab; Vapaavuori Raimo, merk. Oy Siljavarustamo; Suominen Matti, dipl. ins. Metsämäki Paavo, suunn., Insinööritoimisto Viatek; Saarti Tapio, käyttöp., Salo Matti, suunn., Tanttu Timo, suunn., Pietilä Heikki, osastop., Laskentakeskus Oy; Finnerman Rolf, ohj., Grönlund Kari, ohj., Hiltunen Teuvo, ohj., Konttinen Kari, ohj., Koskinen Hannu, ATK-suunn., Saxberg Philip, ohj., Valtamo Markkus, ohj., Finnair; Taskinen Kari, syst. suunn., Bergman Ismo, syst. suunn., Lundell Lars, ohj., Tamminen Jarmo, ohj., Markkanen Sulo, ohj., Tehdaspuu Oy; Järvensivu Lauri, Vehkamäki Seppo, Metsähallitus; Kallio Tapio, osastop., Korhonen Sirkka, ohj., Wallenius Turo, ohj., Kuusi Klaus, apul. matem., Erwe Ossi, apul. matem., Kaleva; Elonsalo Leo, suunn., Kone Osakeyhtiö; Sarin Aimo, suunn., Oy Wilh. Schauman Ab; Korpinen Pentti, ATK-suunn., Laiho Martti, ohj., ATK-toimisto Dalog; Ojala Kari, maist., Puusaari Pekka, syst. suunn., Aurayhtiöt; Peippo Eero, ATK-suunn. Tilus Markku, ATK-suunn., Outokumpu Oy; Ola Kari, ATK-pääll. G. A. Serlachius Oy; Eklund Rolf, Wigell C-H, Bruns Are, Oy H Federley Ab; Sonkin Leena, fil.maist., Oy IBM Ab Haarla Harri, syst. suunn., Lahtine Timo, syst. suunn., Oy Vesijohtoliike-Huber Ab; Aittola Eero, ekon., Enso-Gutzeit Osakeyhtiö; von Martens Christel syst. suunn., Fennia Patria; Rahikka Topi, fil kand., Saarinen Pertti, ATK-suunn., Tuisku Riitta, ekon., ATK-Suunnittelu Oy; Eriksson Kurt, ATK-suunn., Laiho Matti, ohj., Porin Puuvilla Oy; Moisiolinna Harri, Hilakari Juhani, Granström Mirja, Raision Tehtaat; Skogberg Taimi Nissén Erik, Valmet Oy, Lentokonetehdas; Paananen Aimo, Pakarinen Taimi, Tervakoski Osakeyhtiö; Seppälä Hilkka, ATK-erik.s. Kansaneläkelaitos; Aarra Jukka, pääoper., Luiro Esko, syst. suunn., Talvitie Jorma, syst. suunn., Veitsiluoto Osakeyhtiö; Lehmus Jorma, syst. suunn., Särkämö Jyri, syst. suunn., Tokola Juhani, ohj., Valorinta Veli-Pekka, syst. suunn., Vahinkovakuutuksen Tilastok., Fontell Lauri, fil.lis., Peltola Eero, fil.tri, Alanko Timo, fil.maist., Kaila Anna-Liisa, LuK, Ketonen Matti, Luk, Niemi Hannu, fil.lis., Erkiö Hannu, fil.maist., Hels. Yliopisto, Tietojenkäs. opin laitos;

Vaihdot: Oy Sperry Rand Finland Ab Suomen Univac: a-jäsen joht. D. Wirkkala siirtyy b-jäseneksi. Uusi a-jäsen markkinointijoht. Heikki Niemi. Pukki Pertti, Vahinkovak. Tilastokeskus, b-jäsen a-jäseneksi, Loimaranta Kalevi, fil.lis., Vahinkovak. Tilastokeskus, a-jäsen b-jäseneksi; Kopperi Pentti, ATK-pääll. a-jäsen (ent. Upo Osakeyhtiö), Lahden Lasitehdas; Kerttula Juhana, osastop., Lahden Lasitehdas, a-jäsen b-jäseneksi;

Siirrot: Nurmi Jukka, suunn.pääll., Vakuutusoy Pohjola (ennen IBM); Sorvari Juha, suunn., Vakuutusoy Pohjola (ennen VTKK) Huhtala Jorma, Valmet Oy, Lentokonetehd., Tampere (ent. HKTKK); Routasuo Olli, Oy Pohjoismaiden Yhdyspankki (Oy Paragon Ab); Laine Mauri, pääs., Lohjan Kalkkitehdas (ent. Kela);

Poistot: Liikejäsen Oy Ellesmyynti Ab Hytönen Pekka, Finnair; Korhonen Pentti, Finnair; Rahinantti Esko-Pekka, Laskentakeskus Oy; Sumanen Pauli, LuK., Osuustukkukauppa; Kaisla Lari, Müller Rostislav, Eriksson Ingmar, Oy H Federley Ab; Vuori Aulis, osastop. G. A. Serlachius Oy; Grönlund Kari, ATK-suunn., Outokumpu Oy; Kyyrö Sakari, Aurayhtiöt; Littunen Viljo, Aurayhtiöt: Kirjavainen Jorma, osastop., Kaleva; Karttunen Gunnar, Metsähallitus; Kilpi Kari, Metsähallitus; Heiskanen Raimo, kamreeri, Oy Pohjoismaiden Yhdyspankki; Huuskonen Paavo, Veitsiluoto Osakeyhtiö; Sjöblad Liisa, Kansaneläkelaitos; Nakari Liisa, Tervakoski Osakeyhtiö; Korhonen Martti, Tervakoski Osakeyhtiö; Salminen Anja, Tervakoski Osakeyhtiö; Pylkkänen Toivo, Valmet Oy, Lentokonetehdas; Pyhältö Pekka, Valmet Oy, Lentokonetehdas; Vesa Reima, Raision Tehtaat; Laine Markus, kontt.p. Porin Puuvilla Oy; Kettunen Jorma, Fennia Patria; Latvalahti Erkki, Fennia Patria;

Muutos: Hilakari Tuulikki (ent. Paavola), Raision Tehtaat;

Uusi osoite: Oy Wilh. Schauman Ab, Helsinki (ent. Jyväskylä).

TIETOKONEYHDISTYS RY

Hallituksen sihteeri:

ekonomi Esko Siik
Postisäästöpankki
Unioninkatu 22
Helsinki 7
Puhelin 61 981

Yhdistyksen toimisto

toimistonhoitaja:
rva Riitta Vahla
Tietokoneyhdistys ry.
Sibeliuksenkatu 11 A 20
Helsinki 25
Puhelin 493 993

Yhdistyksen tiedotuslehti ATK:n Tieto-Sanomat

toimittaja:
fil.maist. Olavi Lindegren
Oy Tietokonepalvelu Ab
Kalevankatu 6
Helsinki 10
Puhelin 647 211

FRIDEN 4300 JÄRJESTELMÄ

on maailman käytännöllisin tapa eliminoida reikäkorttilävistin ja kirjoittaa tietokoneen syöttötiedot suoraan magneettinauhalle.

Se on
FRIDEN 4300 MAGNEETTINEN TIETOJEN REKISTERÖINTIJÄRJESTELMÄ

Ajatelkaa huomista jo tänään. Hankkikaa Friden 4300 järjestelmä — se on Teille hyvä sijoitus.

Kysykää meiltä — meillä on tieto ja kokemus.
Soittakaa puh. 90-61 896 tai kirjoittakaa.

Friden

OY KONTTORI-AUTOMAATIO AB
Annankatu 12, Helsinki 12.

Valmistaja:
SINGER
FRIDEN DIVISION

Keskuskirjapaino, Helsinki 1970

TIETOKONEYHDISTYS
Julkaisutoimikunta/lehtijaos

HYVÄ ATK-VELI/SISAR

Onko oikein, että Tietokoneyhdistys ry:n jäsenlehti potee anemiaa?

Yhdistyksen julkaisutoimikunta toivoo Sinun myötävaikuttavan lehden sisällön kehittämiseen vastaamalla tähän kyselyyn. Mielestämme tärkeintä on saada esille hyviä ideoita, joten käytä hieman aikaa kahden viimeisen kohdan miettimiseen.

Pitäisikö lehden sisältää:

runsaammin artikkeleita ammattikysymyksistä ☐
enemmän jäsen-, kerho- jne. tietoja ☐
nykyisen jakautuman mukaisesti eri asioita ☐
(rasti valitsemaasi kohtaan)

Lehden artikkeleissa tulisi käsitellä nykyistä enemmän

(1) systemointia
(2) ohjelmointia
(3) käyttöä
(4) koulutuskysymyksiä
(5) sovellutuksia
(6) ..... (oma ehdotus)

Tärkein ☐ , toiseksi tärkein ☐

Nykyisessä lehdessä on

parasta ..... ja

huonointa .....

Aihe-ehdotus Tieto-Sanomille .....

.....

Kyselylomake pyydetään palauttamaan viikon kuluessa a-jäsenen kautta ~~tai suoraan osoitteella~~

Annaliisa Ollila
ENSO-GUTZEIT OSAKEYHTIÖ
Postilokero 10 309
Helsinki 10